

Wat duurt wachten

Rino Feys

lang

B&L

*Van Gaza naar
de Lage Landen en terug*

Wie meet er het verdriet, wat is het gewicht van al die tranen?

Gaza, 31 oktober 2023

Mijn lieve echtgenoot,

Ik weet dat je alles hebt gedaan wat je kon om mij met jou te herenigen, zodat we samen konden leven. Ook ik hoopte dat we een kans zouden krijgen, verlangde ernaar je eindelijk terug te zien en dat alleen al gaf me energie.

Ik weet niet waarom ik geen geluk heb, waarom ik niet samen mag zijn met degene van wie ik hou. Mijn lieve man, jij was en bent nog steeds alles wat mooi is in mijn leven. Ik wou dat ik aan je zijde was, ik mis je elke minuut.

Ik kan de gedachte niet verdragen om nog langer zonder je verder te moeten leven. De wereld slaapt en knijpt een oogje dicht voor de onschuldige kinderen, vrouwen en mannen in Gaza.

De situatie wordt hier elke dag gevaarlijker. Ik heb niets om na de oorlog naar terug te keren. Ons huis is weg en alles is vernietigd. Hier voelen we elke seconde de dood.

Ik voel me zo machteloos. De waarheid is dat ik niet weet of ik je ooit nog terug zal zien.

Moge God je beschermen.

Vergeet je vrouw niet, ongeacht wat er gebeurt.

Ik hou van je.

Tasnim

Het is reeds zomer maar het lijkt alsof iedereen nog met de lenteschoonmaak bezig is. De auto's rijden op en af, soms gevaarlijk manoeuvrerend op onze drukke parking. Ze parkeren voor onze brengers-receptie, volgeladen met alles waar de oorspronkelijke eigenaars afscheid van genomen hebben, maar niets is zeker: tot de laatste seconde kunnen ze nog van mening veranderen, we hebben het al eerder zien gebeuren; dan gaat dat krantenrek of vergiet terug mee naar huis. Meestal gaan ze nog snel een kijkje nemen in de winkel, dat is tenminste wat ze beweren, want het kan verkeren; sommigen kun je een uur later nog altijd ergens met een stapel kleren voor een pashokje aantreffen, voorovergebogen bij het glazenrek of in gedachten verzonken tussen de boeken.

Toen ik, inmiddels de veertig voorbij, de kans kreeg om de verantwoordelijke van de kringloopwinkel in Avelgem te worden, was ik vooral opgetogen dat ik nu eindelijk schoon schip kon maken. Ik stelde me al langer vragen bij hoe we reeds decennialang alle waarschuwingen in de wind slaan en doorgaan met het vergiftigen van de lucht, de aarde en het water op onze dierbare planeet, alsof we kunnen kiezen hoe we omgaan met klimaatverandering. Alsof er een plan B is. Want inmiddels zijn we zover dat dit paradijs door ons toedoen voor veel levensvormen langzaam onleefbaar geworden is.

Niet dat wat ik hier doe in dat grotere plaatje iets uitmaakt, daarvoor is het allemaal veel te kleinschalig natuurlijk. Maar ik wou boete doen en dit was voor mij een eerste stap, een plek waar ik me in kon zetten om die afvalberg deze keer wat kleiner in plaats van groter te maken. En daar ervaar ik dagelijks de vreugde van.

Maar er stond me een verrassing te wachten. Want ik maakte er ook kennis met een grote groep mensen die eveneens de bedoeling hadden om een nieuw begin te maken. Inlanders, afkomstig uit de buurt en uit aanpalende gemeenten, die na ziekte of een opeenstapeling van tegenslagen nood hadden aan een verse start. Maar ook nieuwkomers, afkomstig uit Afghanistan, Somalië, Iran, Rusland, Albanië, Syrië, Irak, Eritrea of Palestina die hun geboorteland ontvlucht waren om hier een nieuw leven te beginnen.

Want hoewel onze kringloopwinkel in Avelgem ligt, een klein dorpje in het uiterste zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen, tegen de grens met de provincies Oost-Vlaanderen en Henegouwen, blijkt het een van die vele kruispunten waar niet enkel vroeger en nu, maar ook noord en zuid, en oost en west samenkomen. Stijn Streuvels beleefde *Avelghem*, toen hij er op twaalfjarige leeftijd in 1883 kwam wonen – zoals hij opmerkt aan het begin van het tweede deel van zijn gelijknamige biografie – als het beloofde land.

Helaas is dat maar zelden zo voor deze mensen die hier eerder toevallig terechtkomen en voor wie het leven ook vandaag nog uit een onophoudelijke reeks beproevingen bestaat. Het blijkt een heel stuk minder gemakkelijk – dan vaak aangenomen wordt – om je geboortegrond, je familie, vrienden en alles wat je dierbaar is, achter te laten. Het gemis is vaak groot, veel van onze nieuwkomers hebben heimwee en zeggen ronduit dat ze meteen teruggaan als de oorlog er stopt of terreurbewegingen er niet langer de scepter zwaaien. Daarnaast brengen ze ontstellende verhalen met zich mee en plots worden de vereenvoudigde zwart-witverhalen uit de media verdeeld in tientallen, honderden grijstinten.

Elke dag leren we hier bij. Zoals, dat er plekken op de wereld zijn waar je voor je leven moet vrezan vanwege je afkomst, je geartheid, je godsdienst of nationaliteit. Tijdens het ochtendoverleg komen er soms verhalen boven die een hele dag lang tussen je oren blijven hangen. Oorlogen zijn voor ons hierdoor een realiteit geworden.

Daarna gaan we samen aan het werk. Bij de receptie worden de spullen in ontvangst genomen. Anderen maken ze winkelklaar, prijzen ze en brengen het gerief naar de winkel. Ten slotte passeren deze goederen de kassa en gaan dan via een andere deur opnieuw naar buiten. We helpen elkaar tijdens het

werk, denken met elkaar mee, zoeken oplossingen voor elkaars kleine en grote problemen, zowel werkgerelateerd als privé. Tijdens de pauze lijken we wel een grote familie, zoals we samen zitten te eten. Zonder het te beseffen hebben we ons lot met elkaar verbonden, een groep mensen van wie verleden of afkomst geen rol meer spelen en tussen wie er geregeld mooie vriendschappen ontstaan.

We hebben namelijk ontdekt, toen we elkaar hier iets beter leerden kennen, dat we onder dat laagje cultuur en religie eigenlijk helemaal niet zoveel van elkaar verschillen.

Maar ik had allerm minst verwacht dat ik hier mensen zou ontmoeten met littekens van foltering en over heel hun lichaam. Mensen die me zouden vertellen hoe hun geliefde, zoon of dochter, vader of moeder, of beste vriend voor hun ogen werd vermoord. Mensen wier dagen geteld waren als ze langer in het land van herkomst bleven en die dankzij de financiële hulp van familieleden en vrienden een ticket kregen aangeboden in de vorm van een gevaarlijke reis die hun misschien het leven zou kosten, maar mogelijk ook naar een nieuwe toekomst bracht.

Een van die mensen is Abdullah. Hij is geboren in Gaza en het was hier dat hij tot voor kort nog aan de kassa stond. Ik heb het muntsnoepje met het rode

hartje en de doorzichtige blauwe wikkel dat hij me gaf in februari, een week voor hij naar Caïro vertrok om van daaruit te proberen zijn vrouw, Tasnim, uit het vluchtelingenkamp in Rafah vrij te kopen, nog steeds op mijn bureau liggen.